

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Izabela Niedziałek-Bujak

Protokolant: Rafał Komoń

po rozpoznaniu na rozprawie 14 listopada 2025 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 6 października 2025 r. przez odwołującego – wykonawcę **ML System + Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**, Zaczernie, KRS 0000471680 w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego – **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „Świdnica” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** Świdnica, KRS 0000217735

przy udziale przystępującego do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego – uczestnika ARINEA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Borek, KRS 0000722028

orzeka:

1 Uwzględnić odwołanie i nakazuje zamawiającemu unieważnienie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej z 25.09.2025 r., odrzucenie oferty ARINEA Sp. z o.o. na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 i 8 Ustawy oraz nakazuje ponowną ocenę ofert.

2 Kosztami postępowania odwoławczego obciąża zamawiającego i:

2.1 zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego 20.000 zł 00 gr. (dwadzieścia tysięcy złotych) wpisu oraz 3.600 zł 00 gr. (trzy tysiące sześćset złotych) kosztów pełnomocnika odwołującego;

2.2 zasądza od zamawiającego na rzecz odwołującego 23.600 zł 00 gr. (dwadzieścia trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów wpisu oraz wynagrodzenia pełnomocnika poniesionych przez odwołującego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:.....

KIO 4268/25

Uzasadnienie

W postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego – Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „Świdnica” Sp. z o.o. z/s w Świdnicy w trybie przetargu nieograniczonego na *budowę instalacji OZE działającej w ramach sieci wyspowej, tj. off grid (fotowoltaiczna i pionowych turbin wiatrowych) o łącznej nominalnej mocy wyjściowej AC 1,63 MW, z magazynem energii elektrycznej o pojemności 6 MWh i systemem zarządzania energią na terenie bazy MPK w Świdnicy przy ul. Inżynierskiej 6, na potrzeby zabezpieczenia „zielonej energii” dla stacji ładowania pojazdów* (nr postępowania: 4/OZE/2025) ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 19.06.2025 r., OJ S 116/2025 398716-2025, wobec wyboru oferty najkorzystniejszej, wniesione zostało 06.10.2025 r. do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej odwołanie wykonawcy ML Serwis + Sp. z o.o. z/s w Zaczernie (sygn. akt KIO 4268/25).

Zamawiający poinformował o wyborze oferty najkorzystniejszej złożonej przez ARINEA Sp. z o.o. – 25.09.2025 r.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie:

- 1) art. 226 ust. 1 pkt. 8 Pzp oraz art. 224 ust. 5 i 6 Pzp przez błędną ocenę oferty i wyjaśnień rażąco niskiej ceny złożonych przez Arinea i zaniechanie odrzucenia tej oferty jako zawierającej rażąco niską cenę ofertową lub przynajmniej rażąco niską cenę zaofertowaną za realizację zadania 3 – zakresu objętego prawem opcji;
- 2) art. 226 ust. 1 pkt. 7 Pzp ww zw. z art. 3 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji² (dalej jako: „Uznk”) przez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez Arinea w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na zaofertowaniu ceny niepokrywającej kosztów wykonania oferowanego świadczenia lub przynajmniej na zaofertowaniu realizacji zakresu opcjonalnego poniżej kosztów jego świadczenia;
- 3) art. 226 ust. 1 pkt. 5 Pzp przez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez Arinea jako niezgodnej z warunkami zamówienia, pomimo, że Arinea zadeklarowała realizację pełnego zakresu zamówienia z wykorzystaniem magazynów energii o łącznej pojemności 5985 kWh, a więc w sposób niezgodny z warunkami zamówienia określonymi w Części II Specyfikacji Warunków Zamówienia – danych technicznych oferowanej instalacji (dalej jako: „OPZ”) – zgodnie z którym w wyniku realizacji zadania 3 powinien powstać magazyn energii o pojemności 6 MWh

(6000 kWh);

4)art. 226 ust. 1 pkt. 7 Pzp ww zw. z art. 3 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 i 2 pkt. 2 Uznk przez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez Arinea w warunkach czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na zadeklarowaniu dla oferowanego magazynu energii elektrycznej pojemności min. 6 MWh po realizacji zadania 3, podczas, gdy w ramach przedstawionych wyjaśnień ceny ofertowej Arinea zadeklarowała realizację zamówienia z wykorzystaniem magazynów energii o łącznej pojemności 5985 kWh – wprowadzając w ten sposób Zamawiającego w błąd w zakresie zaofertowanych przez Arinea robót budowlanych.

Odwolujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie zamawiającemu unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej i nakazanie odrzucenia oferty Arinea z postępowania.

W uzasadnieniu zarzutów odwołujący wskazując na podstawy odrzucenia oferty wybranej odniósł się do wyjaśnień, jakie Arinea składała w odpowiedzi na wezwanie w trybie art. 224 ust. 1 i 2 Ustawy, tj. wyjaśnień z 19.08.2025 r.

Na podstawie wyjaśnień ceny zamawiający powinien był odrzucić ofertę, jako zawierającą rażąco niską cenę. Odwołujący wskazał na rażąco niski poziom zysku na kontrakcie, tj. 235.290,91 zł, w tym tylko 8.354,08 zł zysku za realizację zadania opcjonalnego (zadanie nr 3). Tak niski poziom zysku – ok. 1% w skali całego kontraktu i ok. 0,2% w zakresie zadania opcjonalnego – sam w sobie właściwie równoznaczny jest z rażąco niską ceną w ofercie Arinea, gdyż absurdalnym jest założenie, że przedsiębiorca może być usatysfakcjonowany zyskiem na tak niskim poziomie (biorąc przy tym jeszcze pod uwagę, że Arinea nie wyróżniła we swojej kalkulacji takich pozycji jak koszty ogólne musi z niego ufundować także koszty ogólne swojej działalności). W szczególności rażące jest to w zakresie zadania opcjonalnego, na którym Arinea zaplanowała osiągnięcie tylko 8 tysięcy złotych zysku na kilkumilionowym zadaniu.

Arinea nie przewidziała żadnej rezerwy na nieprzewidziane wydatki czy ryzyka (np. zmiany cen materiałów⁵, na które szczególnie narażone są koszty wskazane w ramach zakresu opcjonalnego, którego wykonanie może nastąpić po czerwcu 2026 r.) w toku realizacji zamówienia pomimo aktualnej, niestabilnej sytuacji geopolitycznej.

Powyższe jest o tyle istotne, że złożony przez Arinea kosztorys obciążony jest nie jedną, a multum wad, które poskutkowały znacznym niedoszacowaniem kosztów realizacji zamówienia. Przede wszystkim, przedstawiona kalkulacja w całości pomija szereg kluczowych kosztów dla realizacji zamówienia. Najbardziej rażącym uchybieniem w tym zakresie jest całkowite pominięcie kosztów przedłużonej gwarancji i serwisu, których poniesienie jest niezbędne w celu realizacji zamówienia zgodnie z warunkami zamówienia (pkt 18.4 swz).

Standardowa gwarancja na oferowane przez Arinea turbiny wiatrowe to 5 lat, a na inwertery wynosi 10 lat. Niezbędne będzie zatem przedłużenie tych gwarancji (w każdym wypadku na okres ponad trzykrotnie dłuższy niż objęty standardową gwarancją producenta), co Odwołujący szacuje na koszt ok. 125 tysięcy złotych dla inwerterów oraz ok. 250 tysięcy złotych dla turbin.

Dodatkowo, dla zaofertowanych przez Arinea turbin wiatrowych ECOROTE 9800W w celu utrzymania gwarancji wymagane jest stosowanie corocznych odpłatnych przeglądów technicznych. Jest to koszt 500 zł netto + dojazdu dla każdej turbiny rocznie, dla 30 turbin jest to zatem 15 000 zł netto rocznie + koszty dojazdu, przez cały okres gwarancji 15 lat – 240 000 zł netto wraz z kosztami dojazdu.

Analogiczny standard co do odpłatnego serwisu funkcjonuje także w odniesieniu do magazynów energii, dla których z kolei zwykły okres gwarancyjny obejmuje 10 lat. Także i w tym zakresie konieczne będzie zapewnienie urządzeń z odpowiednim przedłużeniem gwarancji producentkiej oraz odpłatnych serwisów, a także w przypadku magazynów energii koniecznością będzie dodatkowa wymiana ogniw w celu utrzymania pojemności magazynu po wykonaniu gwarantowanej ilości cykli (łącznie same te względy generują dodatkowy koszt ok. 430 tysięcy złotych w stosunku do ceny przyjętej przez Arinea za montaż jednego magazynu, a więc 1 290 000 złotych w skali całego zamówienia). Spełnienie wykraczających poza standard wymogów gwarancyjnych zostało przez Arinea zadeklarowane w stosunku także do innych urządzeń (rozdzielnia, złącza kablowe, linie kablowe, inwertery).

Według cen rynkowych uzyskanie niezbędnych przedłużeń okresów gwarancji w stosunku do standardowej oferty producentów i zapewnienie realizacji zobowiązań serwisowych stanowi łącznie koszt dodatkowy w wysokości 1 811 935,23 zł netto.

Arinea zaniechała także uwzględnienia w swojej kalkulacji szeregu innych kosztów, w szczególności:

- nie uwzględniono konieczności zapewnienia napędu silnikowego dla wyłącznika mocy (poz. 51 kalkulacji),
- Wykonawca w ogóle nie przewidział w kosztorysie pracy związanej z obsługą systemu sterowania przez zadeklarowany przez Arinea okres 15 lat. To zadanie w skali 15 lat kreuje nawet przy bardzo odważnym szacunku minimum 1200 h pracy informatyka, a biorąc pod uwagę rynkowe stawki tego typu specjalistów jest to

szacunkowo koszt minimum 180 000 zł, tymczasem praca informatyka nie została nawet przewidziana w zestawieniu robocizny;

- w kosztorysie nie uwzględniono w ogóle kosztów wykonania próby 72h pracy z pełnym obciążeniem, w szczególności kosztów obciążenia, wymaganych zgodnie z warunkami umownymi (§1.4 wzoru umowy - szacunkowo koszt ok. 130 000 zł, przy czym wykonanie takiej próby będzie konieczne zarówno po zakończeniu zakresu podstawowego zamówienia, jak i opcjonalnego – a więc łącznie ok. 260 000 zł),
- kosztorys w ogóle nie wskazuje na jakiegokolwiek koszty związane z modernizacją stacji transformatorowej ST-MPK Świdnica, której realizacja jest wymagana zgodnie z projektem budowlanym i SWZ;
- Arinea nie wskazała w kosztorysie jakichkolwiek kosztów związanych z utrzymaniem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Arinea nie przedłożyła żadnych dowodów potwierdzających założenia co do wysokości chociaż kluczowych kosztów materiałowych wskazanych we złożonym kosztorysie, które zgodnie z samą kalkulacją Arinea stanowią 14 504 171,01 zł z 17 514 634,44 zł zakładanej ceny ofertowej (ok. 83% całości ceny), tak samo nie zostały wykazane przez Arinea żadne konkretne upusty, którymi ten wykonawca dysponuje.

Jako rażąco niedoszacowane odwołujący wskazał na koszty:

- a) koszty montażu turbin wiatrowych, poza wyżej sygnalizowaną koniecznością przedłużenia gwarancji i zapewnienia corocznych odpłatnych przeglądów, Arinea przede wszystkim wielokrotnie zaniża koszty robocizny (przy czym zgodnie z informacją ze strony producenta instalacja musi zostać przeprowadzona przez osoby o odpowiednich uprawnieniach, nie jest też możliwa instalacja turbiny bez wykorzystania podnośnika koszowego dla monterów, czego Arinea w ogóle uwzględniła) – ostatecznie te różnice ze względu na konieczność zabudowania 30 turbin to łącznie ponad milion złotych nieuwzględnionych/niedoszacowanych kosztów;
- b) nie jest możliwe by kwota przewidziana w poz. 51 oraz 74 kosztorysu dla montażu wyłącznika mocy w zadaniach 2 i 3 (8601,41 zł) przewidywała szereg szczegółowych prac, które muszą być w tym celu wykonane, tj.: wykonanie pomiaru pośredniego lub półpośredniego w rozdzielnicy, koniecznego do prawidłowego sterowania, instalacja wyłącznika mocy do zasilania rozdzielnicy RGME, montaż zabezpieczeń i sterowania wyłącznikiem mocy, które Odwołujący szacuje na 45 tysięcy złotych w każdej z tych pozycji;
- c) analogicznie w zakresie poz. 54 - kwota 29 119,40 zł przyjęta w kosztorysie jest dalece niewystarczająca na wykonanie prac związanych z integracją magazynu energii, przełącznika odłączenia od sieci, kontrolerów sterujących pracą wyspy energetycznej, integracji przekształtników fotowoltaicznych oraz integracji elektrowni wiatrowych. Niezbędny nakład pracy przy wykonaniu tego zadania do około 1000h wysokiej klasy specjalistów (informatyk / automatyk / inżynier elektryk), przy minimalnej stawce rynkowej 150 zł /h (łącznie ok. 150 000 zł), przy czym praca takich specjalistów w ogóle nie została uwzględniona w zestawieniu robocizny Arinea (Arinea założyła robocizną jedynie w zakresie elektromonterów i robotników, przy czym dla tych pierwszych założyła jedynie 490h pracy);
- d) w zakresie poz. 55 - System zarządzania SCADA, wyceniony przez Arinea na 22 900 zł. W ocenie Odwołującego koszt jest znacznie niedoszacowany i powinien wynosić nawet w najlepszym scenariuszu min. 500 000 zł. Wymagane jest wykonanie aplikacji SCADA z licencją na cały okres użytkowania systemu. Sama licencja na system SCADA to koszt ok. 50-100 tys. zł, do tego trzeba doliczyć koszt wykonania aplikacji i wdrożenia. Do ujęcia w ramach konfiguracji jest ok. 1500 zmiennych, co oznacza konieczność przeznaczenia ok. 1000-1500 h pracy programisty na wykonanie aplikacji. Dodatkowo system zarządzania mikrosiecią powinien umożliwiać prognozowanie produkcji i zużycia energii z wykorzystaniem algorytmów uczenia maszynowego, co nie zostało odrębnie ujęte w kosztorysie (w szczególności nie jest wiarygodnym, żeby zostało to ujęte w poz. 56 integracja systemu, na którą przewidziano tylko 5 600 zł), a wymagać będzie dodatkowo co najmniej 1000-3000 h wysokiej klasy specjalistów – stawka rynkowa min. 200 zł/h. Nie zostały także odrębnie wyróżnione sterowniki mikrosieci dla poszczególnych węzłów wytwarzania / przetwarzania energii;
- e) w zakresie poz. 2 swojej kalkulacji Arinea rażąco niedoszacowała wartości sporządzenia dokumentacji projektowej, wyceniając je na 70 000 zł. Arinea nie przewidziała tutaj żadnej robocizny dla projektantów czy osób o odpowiednich uprawnieniach – najpewniej ze względu na intencję zlecenia tej pozycji do podwykonawstwa. Przygotowanie dokumentacji powykonawczej przez biuro projektowe to kwota ok. 170 000 zł;

- f) poz. 5 kalkulacji Arinea – w ocenie Odwołującego całkowicie błędną jest wycena kosztów kierowania robotami na 5 000 zł. Kierowanie robotami w zakresie tego zamówienia wymagać będzie zaangażowania prawdopodobnie nie jednego, a kilku kierowników posiadających uprawnienia do kierowania robotami w kilku branżach budowlanych, w których mieszczą się roboty objęte zamówieniem – nawet jeżeli Arinea mogłaby posiadać taką osobę w swoich zasobach własnych, to jej wynagrodzenie znacznie będzie przekraczało wynagrodzenie „zwykłego robotnika”, a jednocześnie nie zostało wykazane w złożonym przez Arinea zestawieniu robocizny. 5000 zł nie pozwoliłoby na zatrudnienie takiego kierownika nawet na dwa tygodnie robót. Biorąc pod uwagę założony przez Zamawiającego termin realizacji zamówienia (w zakresie podstawowym do 30 czerwca 2026 r., w zakresie opcjonalnym rok od terminu uruchomienia prawa opcji), Odwołujący szacuje ten koszt na 250 000 zł;
- g) poz. 7 Obsługa geodezyjna – analogiczny przypadek, tj. są to prace wymagające szczególnych uprawnień niewycenione w zestawieniu robocizny Arinea, co prowadzi do wniosku o planowanym w tym zakresie podwykonawstwie. Koszt 15 000 zł jest kosztem rażąco niedoszacowanym – zgodnie ze stawkami średniorynkowymi obsługi geodezyjnej jest on niedoszacowany o ok. 65 000 zł;
- h) poz. 8 Ogrodzenie tymczasowe – w ocenie Odwołującego niemożliwym jest zapewnienie ogrodzenia tymczasowego na okres budowy za 15 000 zł. Konieczność ogrodzenia całego placu budowy jest niezbędna ze względu na niebezpieczeństwo, które dla użytkowników pobliskiej centrali PKS powodować będzie trwająca budowa zakładająca m.in. wykop, standardem rynkowym jest wynajem takiego ogrodzenia na cały okres robót – w oparciu o ceny rynkowe wynajmu takiego ogrodzenia na okres realizacji robót budowlanych należy tutaj przyjąć ok. 90 000 zł;
- i) Modernizacja RG (Rozdzielni Głównej) – biorąc pod uwagę ekstensywny zakres prac w tym zakresie wynikający z projektu budowlanego, są to pozycje znacznie niedoszacowane przez Arinea w zakresie robocizny – w ocenie Odwołującego łącznie ok. o 150 000 zł;
- j) poz. 23 Telemekhanika w zakresie montażu CP i PV – w ocenie Odwołującego koszt ten powinien wynosić dwa razy więcej ze względu na nałożony wymóg zapewnienia pracy wyspowej, co wymaga zarówno ekstensywnych kosztów materiałowych jak i zwiększonego nakładu prac w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji poza siecią otwartą (rozłączniki, bezpieczniki, wyłączniki);
- k) bardzo jaskrawym przykładem arbitralnej wyceny pozycji kosztowych przez Arinea są wszelkie pozycje dot. przygotowania podłoża pod magazyny energii (wycenione przez Arinea na mniej niż 5 000 zł) i kontenery z rozdzielnicą RGME (wycenione przez Arinea na 18 613,27 zł). Zgodnie z projektem budowlanym, obydwa rodzaje fundamentów mają tożsame parametry, a co za tym idzie spowodują tożsamy koszt, przy czym koszt ten jest wyraźnie niedoszacowany przez Arinea i w ocenie Odwołującego wyniesie ok. 45 000 zł dla każdej z tych pozycji. Wskazane przez Arinea koszty przygotowania podłoża nie pokryją nawet kosztów materiałowych.
- l) niedoszacowanie kosztów budowy studni kablowych (poz. 20), gdzie przede wszystkim Arinea rażąco zaniżyła koszty materiałowe – jest to realistycznie koszt ok. 115 tys. zł;
- m) wyraźnie niedoszacowany (o ok. 100 000 zł) koszt kontenera RGME;
- n) zaniżenie kosztów montażu konstrukcji wsporczej dla magazynu energii (poz. 62) zarówno w zakresie materiałów, jak i robocizny – w ocenie Odwołującego robocizna, materiały i sprzęt do realizacji prac uwzględnionych w tej pozycji kosztować będą łącznie prawie 2 mln złotych.

Kwestionowany jest szereg założeń do niej przyjętych przez Arinea, na czele z ogólną ilością roboczogodzin, która powinna wynieść według estymacji Odwołującego minimum 22 754 roboczogodzin, a więc o prawie połowę więcej niż założyła Arinea - przy czym zdecydowana część pracy ludzkiej zostanie skumulowana w okresie w okresie 3 miesięcy, jakie będą przeznaczone na realne prace montażowe i instalatorskie. Nie jest zatem możliwe wykonanie tych prac przy wykorzystaniu jedynie 19 osób na liście płac Arinea – Odwołujący szacuje, że realizacja zamówienia wymagać będzie jednoczesnego zaangażowania ok. 50 osób, które będą pracowały jedynie nad tym zadaniem, a następnie kolejnych zajmujących się serwisem i nadzorem nad systemem zarządzania powstałą infrastrukturą na przestrzeni lat udzielonej gwarancji.

Niedoszacowanie robocizny szczególnie widoczne jest w tabeli elementów zawierającej str. 21 kalkulacji złożonej przez Arinea, zgodnie z którą robocizna przy realizacji całego zadania 3 wyniesie jedynie 33 929,25 zł w ciągu całego zadania (ok. 0,9% wartości całego zakresu opcjonalnego) – co wyraźnie wskazuje na oderwane od rzeczywistości założenia

Arinea w zakresie robocizny w zakresie zadania opcjonalnego. Z zestawienia robocizny Arinea wynika także zamiar braku zaangażowania do realizacji zamówienia jakichkolwiek programistów czy automatyków, tymczasem bez ich udziału nie jest możliwe nie tylko przygotowanie i wdrożenie aplikacji SCADA, ale i zadeklarowanej przez Arinea ponad 15-letniej obsługa systemu zarządzania siecią.

Odwołujący zakwestionował dalej same wyjaśnienia jako ogólnikowe i nieprzydatne, gdyż wykonawca nie wykazał żadnych wyjątkowo korzystnych warunków, które miałyby uzasadniać tak niską wycenę.

Zaoferowanie rażąco niskiej ceny wypełniać ma również podstawę dla stwierdzenia popełnienia czynu nieuczciwej konkurencji na podstawie generalnej przesłanki z art. 3 ust. 1 Uznk oraz art. 15 ust. 1 pkt 1 Uznk, jak również stanowi działanie sprzeczne z prawem (w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 Ustawy).

Niezgodność treści oferty dotyczyć ma wymaganej rozbudowy magazynu energii do pojemności 6 MWh (zadanie nr 3). Wykorzystanie trzech magazynów energii SOLA TITAN P-1000/1995 kWh/CL doprowadzi do powstania jednego modułowego magazynu energii elektrycznej, jednakże magazyn ten nie osiągnie łącznej pojemności 6 MWh (6000kWh), a jedynie 5,985 MWh (5985 kWh). Obligatoryjnym załącznikiem do każdej oferty w Postępowaniu był OPZ, w treści którego Zamawiający wymagał wskazania przez każdego oferenta faktycznych wartości parametrów m.in. oferowanego magazynu energii elektrycznej. Znamionym jest, że Arinea całkowicie zaniechała wskazania jakichkolwiek wartości w tym zakresie.

Złożenie przez Arinea deklaracji o spełnieniu parametrów zamówienia, planując jednocześnie posłużenie się magazynami energii zapewniającymi niższą pojemność niż wymagana przez Zamawiającego również powinno być postrzegane w kategoriach czynu nieuczciwej konkurencji. Jeżeli nawet uznać, że nie zostały wypełnione przesłanki z art. 3 ust. 1 Uznk, to działanie Arinea wypełnia znamiona czynu nieuczciwej konkurencji stypizowanego w art. 14 ust. 1 Uznk, polegającego na rozpowszechnianiu nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody.

Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie wnosząc o jego oddalenie (pismo z 07.11.2025 r.).

Odnosząc się do głównych argumentów, zamawiający wskazał, że zysk w wybranej ferie oscyluje wokół 12,9% liczony jako zysk od sumy pozycji dot. robocizny (873.798,24) i sprzętu (202.284,61) oraz kosztów pośrednich w wysokości 69,5% liczonych od sumy kosztów robocizny i sprzętu. Wykonawca nie doliczał marży do najbardziej kosztowych elementów kalkulacji czyli zysku od „pośrednictwa” w sprzedaży m.in. magazynów energii elektrycznej, carportó, turbin wiatrowych, itp.

Co do gwarancji – dla wszystkich modeli SOLA Titan wskazany okres gwarancji 10 lat lub 8000 cykli dla projektu zamawiającego (1 raz ładowanie i 1 raz rozładowanie magazynów na dobę) daje bezpieczeństwo gwarancji prawie 22 lata. W ofercie przedstawiono niewiele ponad 12 lat (145 miesięcy).

Co do gwarancji na turbiny wiatrowe i moduły fotowoltaiczne gwarancje na uzysk na poziomie nie mniejszy niż 90% i 80% mocy nominalnej (tzw. gwarancje wydajnościowe), do czego nie odnosi się odwołujący wskazując na gwarancje na urządzenia. Standardowy okres gwarancji wynosi 25 lat na zachowanie określonego poziomu mocy. Co do turbin – gwarancja krzywej mocy (do wyprodukowana określonej ilości energii przy zdefiniowanych prędkościach wiatru). Dowody odwołującego dotyczą gwarancji na urządzenia.

Gwarancja na inwertegy/hybrydowy falownik – dowód odwołującego potwierdza porównywalny okres gwarancji. Wydłużone okresy gwarancji do 120 miesiące mogą być bezkosztowe.

Dalej pozycje kosztorysowe:

Załączona kalkulacja własna (kosztorys) pozwolił zamawiającemu na zweryfikowanie danych cenotwórczych i dla zamawiającego miała walor dowodowy na okoliczność wykazania możliwości wykonania zamówienia z uwagi na szczegółowość danych. Zamawiający mógł zweryfikować dane bez poszukiwania potwierdzenia u podmiotów zewnętrznych.

Zamawiający posiada ofertę na wykonanie turbiny wiatrowej potwierdzającej całkowity koszt na poziomie 5.307 tys netto a wykonawca zaproponował 5.232.638,77 zł netto, a odwołujący ponad 10 mln.,

Co do niezgodności oferty z wymaganiem swz – treść oferty potwierdza zgodność zobowiązania z wymaganiami minimalnymi zamawiającego (dane techniczne zaoferowanej instalacji w zad. 1 i 3), a wyjaśnienia rnc miały na celu rozwinięcie wątpliwości (podano magazyn o pojemności 1,5 MWh i 4,5 MWh i ceny). Posłużenie się w kosztorysie innymi parametrami nie może zmieniać treści oferty i wpływać na ocenę jej zgodności z wymaganiami. Użyta w kosztorysie nazwa własna materiału, którego cena jest niższa od wskazanej w ofercie i wyjaśnieniach nie prowadzi do zaprzeczenia

informacji z oferty o zaoferowaniu modelu SOLA Titan P-1000/2089 kWh/CL z pojemnością 2089. Obecnie w katalogu producenta nie występuje model wskazany w kosztorysie jako materiał.

Do postępowania odwoławczego przystąpił po stronie zamawiającego wykonawca – Arinea Sp. z o.o. Przystępujący odniósł się do zarzutów w piśmie z 12.11.2025 r., jako bezzasadnych.

Stanowisko Izby

Do rozpoznania odwołania zastosowanie znajdowały przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązujące w dacie wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.), dalej jako Ustawa.

Rozpoznając odwołanie Izba miała na uwadze stan faktyczny ustalony w oparciu o dokumentację postępowania złożoną do akt sprawy, a także stanowiska prezentowane ustnie na rozprawie i w pismach procesowych.

W poczet materiału dowodowego włączona została dokumentacja postępowania przekazana przez zamawiającego oraz dowody złożone do czasu zamknięcia rozprawy.

Izba ustaliła.

Zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia kwotę 49.234.739,23 zł brutto.

W postępowaniu złożone zostały cztery oferty z cenami brutto za całość prac stanowiących przedmiot zamówienia: ML System+ Sp. z o.o. – 45.191.471,82 zł (oferta nr 1); ELEKTROTIM S.A. – 48.954.000,00 zł (oferta nr 2); ARINEA Sp. o.o. – 21.543.000,36 zł (oferta nr 3); Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań S.A. – 44.433.750,00 zł (oferta nr 4).

Cena łączna brutto obejmowała ceny prezentowane w formularzu ofertowym w rozbiciu na: zadanie nr 1 – (budowa farmy fotowoltaicznej z magazynem energii 1,5 MWh), zadanie nr 2 (budowa mikroinstalacji wiatrowych) oraz zadanie nr 3 objęte prawem opcji (rozbudowa magazynu energii do min. 6 MWh).

Załącznikiem do oferty były dane techniczne instalacji OZE, magazynu energii oraz systemu zarządzania energią, które zgodnie z oświadczeniem wykonawcy (pkt 7 formularza OFERTA) miały spełniać opisane w dokumentacji parametry techniczne (część II swz).

ARINEA pozostawiła niewypełnioną kolumnę czwartą załącznika *CZĘŚĆ II SWZ DANE TECHNICZNE OFEROWANEJ instalacji (...)*, w której należało wskazać parametry oferowanej instalacji OZE i magazynu energii elektrycznej. Zgodnie z uwagą zawartą w opisie kolumny: *należy wpisać faktyczne wartości parametrów oferowanych urządzeń i przyłączy oraz stacji ładowania.*

Cena oferty ARINEA w podziale na zadania przedstawia się następująco: zadanie nr 1 – 11.543.078,39 zł; zadanie nr 2 – 5.232.638,77 zł; zadanie nr 3 – 4.767.283,19 zł.

Zamawiający w wezwaniu z 07.08.2025 r. skierowanym na podstawie art. 224 ust. 1 Ustawy do ARINEA oczekiwał złożenia wyjaśnień dotyczących w szczególności: wyjątkowo korzystnych warunków dostawy magazynu energii elektrycznej związanych z realizacją robót budowlanych w rozbiciu na magazyn o pojemności 1,5 MWh oraz 4,5 MWh (pkt 1); wyjątkowo korzystnych warunków dostawy elementów pionowych turbin wiatrowych związanych z realizacją robót budowlanych (turbiny wiatrowe, inwertery, generatory, przekładnie oraz wieże segmentowe) (pkt 2); wyjątkowo korzystnych warunków dostawy elementów modułów fotowoltaicznych i inwerterów oraz rozdzielnic głównej związanych z realizacją robót budowlanych (pkt 3); wyjątkowo korzystnych warunków dostawy elementów carportów związanych z realizacją robót budowlanych (pkt 4); warunków dostawy szafy sterowniczej wraz z wyposażeniem na potrzeby systemu zarządzania siecią wyspową off grid związanych z realizacją robót budowlanych (pkt 5); kosztów montażowych w rozbiciu na montaż turbin wiatrowych, montaż modułów fotowoltaicznych, inwerterów do fotowoltaiki i turbin wiatrowych, rozdzielnic głównej, carportów, szafy sterowniczej, magazynów energii elektrycznej w dodatkowym rozbiciu na montaż magazynu 1,5 MWh i 4,5 MWh (pkt 6); kosztu okablowania w rozbiciu na turbiny wiatrowe, instalację fotowoltaiczną, system zarządzania siecią wyspową off grid, okablowania na potrzeby magazynów energii elektrycznej (pkt 7); kosztów uruchomienia i testów w rozbiciu na instalację fotowoltaiczną, system zarządzania energią, magazyn energii elektrycznej i pionowe turbiny wiatrowe (pkt 8); zarządzania procesem budowy w zakresie ekonomiczności metody budowy np. efekt skali, automatyzacji czy zarządzania łańcuchem dostaw (pkt 9).

Wyjaśnienia ARINEA z 19.08.2025 r. w części związanej z odpowiedziami na sprecyzowane w wezwaniu wątpliwości sprowadziły się do podania kosztów, w tym:

- ad 1: *magazyn o pojemności 1,5 MWh 1.807.845,61 zł netto – magazyn o pojemności 4,5 MWh 3.622.825,95 zł netto;*

- ad 2 – 3.402.060,00 zł netto;
- ad 3 – 2.464.443,71 zł netto;
- ad 4 – 2.081.529,80 zł netto;
- ad 5 – 17.202,82 zł netto;
- ad 6 – łącznie 3.473.431,45 zł netto (z rozbiem na składowe koszty montażu elementów systemu);
- ad 7 - łącznie 492.175,70 zł netto (z rozbiem na składowe koszty montażu elementów systemu);
- ad 8 - łącznie 153.119,40 zł netto (z rozbiem na składowe koszty uruchomienia i testów).

Wykonawca wskazał, że zakłada samodzielną realizację przedmiotu zamówienia (bez udziału podwykonawców). W dalszych odpowiedziach wskazał, że zaoferował komponenty spełniające parametry techniczne, ale od innych producentów, niż marki podane w PFU i projekcie zamawiającego (ad 14). Dalej wskazał: *Oferta Spółki opiera się na precyzyjnej kalkulacji kosztów znajdującej się w kosztorysie oraz optymalizacji procesów wykonawczych, co zostało wskazane też wyżej. (...) Dzięki wieloletnim relacjom opartym na zaufaniu, Spółka otrzymuje od dostawców korzystniejsze oferty niż inne podmioty funkcjonujące na rynku na elementy, które zostaną wykorzystane w niniejszym zamówieniu.*

Do wyjaśnień załączony został kosztorys ofertowy zawierający rozbiem kosztów z podziałem na zadania. W zadaniu nr 1 i 3 wskazane zostały magazyny energii SOLA TITAN P-1000/1995 kWh/CL, tj. 1,9 MWh każdy. W zadaniu nr 3 wykonawca uwzględnił koszt 2 szt. magazynów każdy po 1.687.312,08 zł netto.

Zgodnie z opisem wymagań zamawiającego z części II swz – zadanie nr 3 związane z zastosowaniem prawa opcji obejmować ma *Modułowy magazyn energii elektrycznej o pojemności 4,5 MWh jako rozbudowa magazynu energii o pojemności 1,5 MWh, tj. rozbudowa do pojemności 6 MWh. Możliwość rozbudowy w ramach modułu i o dodatkowe moduły zwiększające pojemność magazynu do min. 6 MWh.*

W ramach zadania nr 1 dostarczony zostać ma *Modułowy magazyn energii elektrycznej o pojemności 1,5 MWh z możliwością rozbudowy w ramach modułu i o dodatkowe moduły zwiększające pojemność magazynu do min. 6 MWh.*

25.09.2025 r. zamawiający poinformował wykonawców o wyborze oferty ARINEA. Kryteria oceny ofert stanowiły: cena (60%), czas reakcji na zgłoszenie awarii na wezwanie (10%) oraz warunki gwarancji (30%).

W kryterium ceny brana była pod uwagę cena za całość zamówienia, obejmująca zadania od 1 do 3. Warunki gwarancji oceniane były z uwzględnieniem wydłużonych okresów producentów, tj. na uzysk mocy z pionowych turbin wiatrowych w okresie min. 6 lat (min. 90 % mocy nominalnej); uzysk mocy z modułów fotowoltaicznych w okresie min. 6 lat (min. 90 % mocy nominalnej); uzysk mocy z modułów fotowoltaicznych w okresie min. 12 lat (min. 80 % mocy nominalnej), na pozostałe urządzenia (rozdzielnia, złącza kablowe i linie kablowe, inwertery, licząc od daty odbioru końcowego);

oraz obsługi i serwisowania, jak również gwarancja na magazyn energii elektrycznej nie krótsza niż 12 lat.

W kryterium gwarancja oferta ARINEA uzyskała łącznie 24 pkt. Wykonawca zadeklarował wydłużone okresy gwarancji na uzysk, tj. 181 miesięcy (powyżej 15 lat) oraz 360 miesięcy (powyżej 24 lat). Na pozostałe urządzenia zadeklarował gwarancję producenta 122 miesięcy (powyżej 10 lat), okres obsługi i serwisowania – 180 miesięcy (powyżej 14 lat) i gwarancja na magazyn energii – 145 miesięcy (powyżej 12 lat).

Oferta odwołującego w kryterium „Gwarancja” otrzymała łącznie 30 pkt, oferta ELEKTROTIM 18 pkt, a oferta konsorcjum ELBUD – 24 pkt.

Dla porównania z oferta ARINEA oferty pozostałych wykonawców w zadaniu nr 3 uwzględniały ceny: 5.926.047,75 zł brutto (ML System); 10.839.990,00 zł (konsorcjum ELBUD).

Izba uwzględni odwołanie, gdyż wyjaśnienia Arinea dotyczące podejrzenia zaoferowania rażąco niskiej ceny wraz z kosztorysem szczegółowym, prowadziły do potwierdzenia zasadności wątpliwości co do możliwości realizacji świadczenia, wynikających z samej różnicy ceny oferty tak do szacunków zamawiającego jak i pozostałych ofert złożonych w postępowaniu. Wyjaśnienia nie rozwiewały wątpliwości, przeciwnie potwierdził zasadność podejrzenia, że zaoferowana cena nie pozwala na realizację zamówienia zgodnie z warunkami opisanymi w dokumentacji postępowania, co przede wszystkim dotyczyło zadania nr 3, objętego prawem opcji. Z uwagi na fakt, że cena obejmowała wycenę zadań od 1 do 3, ustalenie, że zadanie nr 3 objęte zostało prawem opcji (które nie musi być realizowane), nie mogło wpływać na wynik oceny ofert. Porównaniu podlegała bowiem cena brutto obejmująca wycenę wszystkich zadań.

W sytuacji, w której cena oferty Arinea odbiegała o ponad 50%, tak od szacunkowej wartości zamówienia, jak również

pozostałych ofert, dla wyjaśnienia tak niskiej wyceny nie były wystarczające wyjaśnienia, w których poza ogólnymi twierdzeniami i kosztorysem własnym, nie zostały złożone żadne dowody, które potwierdziłyby co najmniej koszty instalacji, ewentualne upusty, jak również dostępne warunki gwarancji, której okresy wykonawca wydłużał w kryteriach oceny ofert.

Zasadniczo należy wskazać, że wyjaśnienia ograniczały się do przedstawienia w sposób zdawkowy kosztów, tj. wskazania ich wysokości bez wyjaśnienia szczególnie korzystnych warunków dostawy turbin wiatrowych, modułów fotowoltaicznych jak i magazynów energii. Jedyne uszczegółowienie zawiera kosztorys sporządzony przez wykonawcę, w którym zostały wskazane materiały przyjęte do wyceny oferty i robocizna. Co istotne ani w formularzu oferty ani w danych technicznych oferowanej instalacji nie został wskazany produkt oferowany, jak i jego parametry, pomimo wyraźnego wymogu złożenia w ofercie wypełnionego załącznika zawierającego opis parametrów zaoferowanych. Nie jest to podstawa zarzutu, a więc nie decydowała o ocenie oferty przez Izbę, jednak okoliczność ta miała znaczenie przy ocenie wyjaśnień złożonych na wezwanie do wyjaśnienia kalkulacji ceny. Skoro wykonawca wskazał wprost z nazwy przyjęty do wyceny „Magazyn energii SOLA TITAN P-1000/1995 kWh/CL”, informacja ta identyfikowała uwzględniony w wycenie produkt, który nie odpowiadał warunkom zamówienia z uwagi na ograniczoną pojemność (1,9 MWh), co w przypadku zadania objętego prawem opcji (zadanie nr 3), nie potwierdza możliwości dostawy moduły o pojemności 4,5 MWh. Również przy trzech modułach (każdy po 1,9 MWh pojemność magazynu energii nie osiągnie min. 6 MWh. Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie wskazywał, że określone w kosztorysie magazyny energii nie mógł zmieniać oświadczenia z oferty, w którym wykonawca potwierdził dostawę zgodną z wymaganiami i przyjął, że wykonawca zaoferował „Magazyn energii SOLA TITAN P-1000/2089 kWh/CL”, tj. z pojemnością 2089 kWh. Izba nie przyjęła tego argumentu, gdyż w ofercie i opisie parametrów technicznych nie ma wskazanych parametrów magazynu, który pozwoliłby na przyjęcie, że w ofercie uwzględniono koszty produktu spełniającego wymagania zamawiającego. Wykonawca nie, wypełnił bowiem kolumny czwartej tabeli, w której należało wskazać parametry oferowanej instalacji OZE oraz magazynu energii elektrycznej.

Zgodnie z orzecznictwem, wyjaśnienia dotyczące ceny oferty mogą stanowić podstawę do stwierdzenia niezgodności oferty z swz, stanowią one bowiem wyjaśnienie oferty, tj. podstaw jej wyceny. Jeżeli do wyceny przyjęty został produkt niespełniający parametrów wymaganych, a informacja ta pojawia się dopiero na etapie wyjaśnienia ceny, zamawiający nie może pominąć tej okoliczności. Przykładowo w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 09.02.2023 r., sygn. XXIII Zs 158/22 wskazane zostało, że wyjaśnienia i dowody przedstawione w ramach wyjaśnień rażąco niskiej ceny stanowią integralną część oferty, a przy tym wiążą wykonawcę na równi z treścią oferty złożonej pierwotnie. Na podstawie wyjaśnień mogą ujawnić się podstawy do odrzucenia oferty w oparciu o inne przepisy ustawy, co rodzi konieczność ich zastosowania.

W niniejszej sprawie zamawiający nie miał możliwości ustalenia, że oferta pozwoli (w przypadku skorzystania z opcji) na rozbudowę magazynu energii z 1,5 MWk do minimum 6 MWh, co miało by nastąpić przez rozbudowę magazynu z pojemności 1,9 MWh przy wykorzystaniu dwóch dodatkowych modułów, każdy po 1,9 MWh, gdyż jedynym wyraźnym wskazaniem na parametry oferowanego produktu stanowił kosztorys załączony do wyjaśnień. Jednocześnie w wyjaśnieniach wykonawca potwierdził, że zaoferowane zostały inne urządzenia, niż przyjęte w projekcie przekazanym przez zamawiającego. Tym samym opis zawarty w kolumnie 2 tabeli identyfikował parametry wymagane, które spełnia rozwiązanie przyjęte w projekcie. W ofercie wykonawca nie wskazał parametrów identyfikujących przedmiot oferty, a ogólne potwierdzenie „TAK”, co do spełnienia wymagań zamawiającego, nie było wystarczające w tej sytuacji. Już tylko na tej podstawie Izba uznała, że wyjaśnienia RNC nie rozwiewały wątpliwości co do możliwości wykonania zamówienia zgodnie z warunkami wyznaczonymi przez zamawiającego. Poziom ceny oferty, nawet jeżeli uznać, że zawierał zysk, to przy braku spójności wyjaśnień z wymaganiami nie mógł prowadzić do uznania, że cena nie budzi wątpliwości, co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w dokumentach zamówienia.

Należy również wskazać na zasadność zastrzeżeń co do kosztów przedłużonej gwarancji producentów na uzysk, co w ocenie Izby wymagałoby uwzględnienia kosztów utrzymania instalacji w stanie pozwalającym na utrzymanie poziomu odpowiednio 90% i 80% wydajności instalacji. Ponieważ tego elementu nie dotyczyło wezwanie do wyjaśnień ceny, Izba uznała, że nie może to przesądzać o rażąco niskiej cenie. Wykonawca nie miał bowiem wyraźnego wskazania od zamawiającego, że ten element świadczenia wymaga szczegółowego omówienia. Z uwagi na zasadniczą kwestię związaną z magazynem energii Izba uznała, że oferta podlega odrzuceniu, na co nie ma już wpływu ustalenie, jakie koszty wydłużonej gwarancji powinny być uwzględnione w ofercie.

Dotyczy to również pozostałych szczegółowo wskazywanych w odwołaniu kosztów świadczenia, które nie były przedmiotem wyjaśnień. Izba nie odniosła się do stanowiska odwołującego, które opierało się na analizie kosztów innych producentów, co nie miało wprost odniesienia do oferty wybranej. Jednocześnie Izba uznała, że kwestia zysku również

nie była rozstrzygająca dla oceny oferty. Wyjaśnienia Arinea, z uwagi na omówioną powyżej niezgodność magazynu energii z wymaganiami zamówienia, nie pozwalały przyjąć stanowiska zamawiającego, które wykraczało znacząco poza informacje wskazane w wyjaśnieniach. To zamawiający podjął wysiłek przekonania Izby co do swojej oceny, jednak argumenty i dowody powołane w odpowiedzi na odwołanie nie mogły prowadzić do stwierdzenia, że przyjęty do wyceny magazyn energii pozwala na uzyskanie efektu w postaci rozbudowy do minimalnej pojemności 6 MWh.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku na podstawie art. 575 Ustawy Prawa zamówień publicznych oraz w oparciu o przepisy § 5 ust. 2 w zw. z § 7 ust. 1 pkt 1 poz. 2437).

Izba zaliczyła do kosztów postępowania wpis w wysokości 20.000 zł. oraz uzasadnione koszty odwołującego obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3.600 zł i obciążyła nimi w całości zamawiającego.

Przewodnicząca:.....